

Vibe, springplank voor bibliothecair erfgoed

Sinds midden april krijgt het bibliothecair erfgoed in Vlaanderen een steuntje in de rug dankzij het project *VIBE*. Met *VIBE* – voluit *Versterkt Inzicht in de staat en bewaring van Bibliothecaire Erfgoedcollecties* – ondersteunt de vzw Vlaamse Erfgoedbibliotheken beheerders van bibliothecaire erfgoedcollecties zonder of met een beperkte professionele erfgoed-omkadering voor die collecties. De klimaat-opwarming en het toegenomen ecologisch bewustzijn stellen hen immers voor grote uitdagingen zoals verhoogde waakzaamheid voor calamiteiten en het verzoenen van de noden van het erfgoed met duurzaamheidsdoelstellingen. De bewaaromstandigheden hebben bovendien een sterke impact op de staat van de collectie en dus op haar raadpleegbaarheid en voortbestaan. Willen we bibliothecair erfgoed veiligstellen voor de erfgoedliefhebbers van de toekomst, dan is inzicht in de huidige staat en bewaring cruciaal.

HOE DOEN WE DAT?

De deelnemers krijgen een vorming over de schadebeelden die je bij bibliothecair erfgoed kunt aantreffen. Samen met de collectiebeheerders doorlopen we vervolgens een collectie-evaluatietraject. Voor de analyse van de materiële staat gebruiken we de methodiek die we in 2013 ontwikkelden, *Universal Procedure for Library Assessment*, kortweg UPLA. Registratie van bestaande schade laat immers toe de noden van een collectie te bepalen, zodat je gericht conserverende acties kunt nemen. Voor de doorlichting van de bewaaromstandigheden werken we, samen met onze projectpartners, een nieuw, laagdrempelig

model uit dat ook voor niet-professionele collectiebeheerders toegankelijk is.

WAT LEVERT HET OP?

De collectiebeheerders krijgen inzicht in hoe het er met hun collectie voor staat. Is er schade? Zo ja, welk soort schade en wat kun je eraan doen? Welk risico houden de huidige bewaaromstandigheden in voor het erfgoed? En hoe kun je je beter voorbereiden op calamiteiten? Het project wil vooral ook aanzetten tot actie. Met praktische tips en advies op maat kan de beheerder beslissen welke ingrepen prioritair zijn. Bovendien bouwen de deelnemers al doende kennis op rond duurzaam erfgoedbeheer, schadebeelden, methodieken voor schaderegistratie en risicofactoren. Op het slotevenement van het project stellen we de projectresultaten en de ontwikkelde methodiek voor aan de brede sector. Bovendien kunnen erfgoedcellen en andere ondersteunende organisaties aansluiten bij een traject, zodat ook zij beter toegerust zijn om lokale collectiebeheerders te ondersteunen.

SPRINGPLANK NAAR EERSTELIJNSCONSERVERING EN CALAMITEITENPLANNING

VIBE zet een belangrijke stap vooruit in het behoud van bibliothecaire erfgoedcollecties in Vlaanderen. Maar de Vlaamse Erfgoedbibliotheken wil nog meer doen, in het bijzonder voor beheerders van bibliothecair erfgoed die geen of een beperkte professionele erfgoed-omkadering hebben voor dat erfgoed. Daarom sluit het project af met een vorming rond eerste-lijnsconservering. Materiaal dat we voor het project aankopen, maken we daarna

Foto: Stefan Tavernier.

Schadeatlas Erfgoedbibliotheken.
Foto: Ivo Wennekers.

beschikbaar voor ontlening. We organiseren een groepsaankoop van materiaal, zodat ook organisaties met een klein budget de nodige uitrusting kunnen aanschaffen. Voor wie zich nog grondiger wil voorbereiden op de toekomst plannen we in 2026 een traject rond het opstellen van een calamiteitenplan.

Interesse om deel te nemen aan *VIBE*? Geef snel een seintje aan vibe@vlaamse-erfgoedbibliotheken.be, graag ten laatste 19 mei.

De partners van VIBE zijn FARO, Histories, expertisecel voor technisch, wetenschappelijk en industrieel erfgoed (ETWIE), Centrum Agrarische Geschiedenis (CAG), CEMPER, VRB. Expertisehouders Levensbeschouwelijke Collecties en Openbare Bibliotheek Brugge.

Sara Moens, Vlaamse Erfgoedbibliotheken

Kwaliteitsvol werk mag beloond worden!

Jaarlijks reikt België eretiteln uit aan medewerkers met een grote inzet. Het is een fijne manier om waardering voor het geleverde werk uit te drukken. Dit jaar wordt een Laureaat van de Arbeid uitgereikt aan medewerkers uit musea, bibliotheken en archieven.

Je kunt jezelf kandidaat stellen of een collega nomineren tot 30 juni 2024. Een comité met vertegenwoordigers uit de sector in België beoordeelt de kandidaturen, waarna de koning de eretitel verleent. Meer informatie over de procedure vind je op deze website: bit.ly/procedure-eretitel. Lees ook de getuigenissen van laureaten uit andere sectoren (bit.ly/getuigenissen-eretitel).

Studiereis naar Helsinki

Dit jaar nemen we de traditie van onze tweejaarlijkse studiereis weer op. De bestemming voor 2024 is de Finse hoofdstad Helsinki. Van woensdag 23 tot zaterdag 26 oktober bezoeken we interessante bibliotheken en archieven in de stad en maken we kennis met onze Finse tegenhanger(s).

Wat staat er onder andere op het programma: een bezoek aan de Rikhardinkatu bibliotheek (de openbare hoofdbibliotheek van Helsinki) en het filiaal Oodi, een bezoek aan campus Myllypuro van de Metropolia University of Applied Science, een rondleiding in de bibliotheek en het archief van het Finse parlement, een duik in de Nationale Archieven en de Nationale Bibliotheek van Finland en nog veel meer. Maar ook een gezamenlijk diner en een (optioneel) avondje zweten in de sauna vind je terug in het programma.

Kortom, voor elk wat wils dus. Wil jij graag meegaan? Schrijf je dan snel in, want de plaatsen zijn beperkt.

Het volledige programma en verdere praktische informatie vind je op onze website: vbad.be/activiteiten/studiereis-helsinki.